

Ana Šitina

Odjel za povijest umjetnosti
Sveučilište u Zadru

Department of Art History
University of Zadar

Obala kralja Petra Krešimira IV. 2
Zadar, Hrvatska

asitina@unizd.hr
orcid.org/0000-0003-3379-0515

Izvorni znanstveni rad
Original scientific paper

UDK / UDC:
272-523(497.5 Šibenik)
75 Ricciardi, B.

DOI:
10.17685/Peristil.63.4

Primljeno / Received:
2. 10. 2020.

Prihvaćeno / Accepted:
23. 11. 2020.

Okolnosti narudžbe oltarne pale *Poklonstva triju kraljeva* u šibenskoj katedrali

Commission of the Altarpiece
Adoration of the Magi in the Šibenik Cathedral

APSTRAKT

Usmjerenija arhivska istraživanja šibenskih bilježnika 16. stoljeća iznjedrila su nekoliko novih podataka koji otkrivaju identitet donatorice oltarne pale *Poklonstva triju kraljeva* iz šibenske katedrale i rasvjetljavaju specifične okolnosti narudžbe. Uz to, nove spoznaje opovrgavaju prethodne pretpostavke o dataciji pale i pružaju precizniji uvid u djelovanje i poslovanje slikara Nicole Brazza i Bernardina Ricciardija u Šibeniku.

KLJUČNE RIJEČI

Katarina de Dominis rođena Divnić, Šimun de Dominis, Nicola Brazzo, Bernardino Ricciardi, 16. stoljeće, Šibenik, katedrala, oltarna pala

ABSTRACT

More focused archival research of the 16th-century Šibenik notaries has provided new information that reveal the identity of the donor of the altarpiece *Adoration of the Magi* in the Šibenik Cathedral and shed light on the specific circumstances of the order. New findings refute previous assumptions about its dating, and provide a more precise insight into the lives and works of painters Nicola Brazzo and Bernardino Ricciardi in Šibenik.

KEYWORDS

Katarina de Dominis née Divnić, Šimun de Dominis, Nicola Brazzo, Bernardino Ricciardi, 16th century, Šibenik, cathedral, altarpiece

Nekolicina nedavno otkrivenih arhivskih dokumenta svjedoči tko su bili naručitelji značajne oltarne pale *Poklonstva triju kraljeva* u šibenskoj katedrali, rasvjetljava složene okolnosti njezine narudžbe, ali i opovrgava prethodne hipoteze o boravku slikara Bernardina Ricciardija u Šibeniku.¹ Nova saznanja otkrivaju da je riječ o narudžbi obitelji Divnić (Difnico, Difnik, Diphnico) za obiteljsku kapelu, a koja, između ostaloga, predstavlja najznačajnije i najkvalitetnije sačuvano slikarsko djelo nastalo za šibenske interijere tijekom 16. stoljeća.

Divnić su stoljećima bili među najuglednijim plemićkim obiteljima u Šibeniku. Još od srednjeg vijeka obnašali su značajne uloge u gradu, posebice u crkvenim, političkim, kulturnim i intelektualnim krugovima, ali i u protuosmanlijskim vojnim akcijama, početkom 16. stoljeća.² O narudžbi pale za obiteljski oltar, po svemu sudeći, razmišljao je još i Juraj Divnić. Na to upućuje arhivski podatak iz 1544. godine koji bilježi spor s izvršiteljima njegove oporuke. U izvještaju slikara Nicola Brazza³ iz 28. kolovoza iste godine, stoji da su izvršitelji Divnićeve oporuke 1531. godine s njim bili ugovorili izradu pale za šibensku katedralu te mu isplatili predujam, ali mu tada nisu dali detaljne upute o njezinom izgledu. Zbog toga je tom prilikom tražio da se izjasne o tome kakvu sliku žele, kako bi mogao započeti i obaviti posao. Jedan od izvršitelja izjasnio se da više nije odgovoran, a drugi je nijekao postojanje prethodno sklopljenih ugovora.⁴ Dokument datiran u 1544. godinu svjedoči o tome da se Brazzo, zbog novonastale situacije, obratio izravno Šimunu de Dominisu,⁵ suprugu Katarine Dominis, rođene Divnić, nasljednice pokojnog Jurja Divnića,⁶ tražeći od njega da mu u roku od mjesec dana izda upute, ali je i Šimun nijekao postojanje prethodnih ugovora.⁷

Godinu dana nakon toga, 19. kolovoza 1545. godine, Katarina Dominis sastavila je oporuku u kojoj je za palu oltara *Poklonstva triju kraljeva* u obiteljskoj kapeli u šibenskoj katedrali namijenila 120 dukata.⁸ Dakle, iz teksta oporuke posve je jasno da je Katarina Dominis bila donatorica slike na obiteljskom oltaru za koju je zahtijevala da prikazuje upravo temu *Poklonstva triju kraljeva*. Do sada je već utvrđen autor slike, Bernardino Ricciardi,⁹ međutim, novootkriveni dokument od 15. rujna 1559. godine dodatno potvrđuje tu atribuciju jer svjedoči o konkretnoj narudžbi slike Katarinina muža, Šimuna Dominisa od tog slikara.¹⁰ U svojstvu zastupnika svoje žene, Dominis je za palu

izdvojio 80 dukata, što je manja cijena od one koju je donatorica oporučno namijenila, a slika ru je bio dan rok za izvršenje narudžbe od godine dana (od Božića do Božića), što upućuje na to da je slika najvjerojatnije izvedena 1560., a ne 1568. godine, kao što se pretpostavljalo.¹¹ Iz dokumenta je vidljivo da je naručitelj tom prilikom priložio i crtež po kojem je tražio da se naslika pala, a Ricciardi se u dokumentu navodi kao slikar iz Venecije i stanovnik Šibenika: „magistro Bernardo de Rizzardi de Venetiis pictore Sibenici”.¹² Taj podatak posredno doprinosi i rekonstrukciji šire slike mogućeg ambijenta u kojem se slikar školovao, kao i uzora iz kojih je crpio inspiraciju i pojedine motive, a o kojima se dosada pretpostavljalo temeljem analize stila.

U nedavno objavljenom pregledu slikareva opusa detektiranog duž istočne obale Jadrana analizirane su sve sačuvane i dokumentirane slike nastale za crkve u Zadru, Šibeniku, Splitu i Dubrovniku prilikom čega su atribuirane i tri nove.¹³ Međutim, i tada su ostala otvorena brojna pitanja o školovanju, dolasku i djelovanju tog slikara došljaka. Na osnovi dotadašnjih hipoteza vjerovalo se da je najprije boravio u Zadru pa nakon toga u Šibeniku od 1568. do 1569. godine, a zatim Splitu i Dubrovniku, gdje se u konačnici skrasio s obitelji.¹⁴ Iz takvih pretpostavki proizlazili su i zaključci o dataciji Ricciardijevih slika nastalih za Šibenik, a kao uporište za te hipoteze uzimao se poznati podatak da je slikar 1566. godine za crkve sv. Frane i sv. Dominika u Zadru naslikao izgubljene oltarne pale s temom *Glavosjeka sv. Ivana Krstitelja*.¹⁵ Prethodno spomenuti dokument o narudžbi, arhivski potvrđene Ricciardijeve pale za šibensku katedralu, svjedoči da slikar nakon djelovanja u Zadru nije otišao u Šibenik, kako se pretpostavljalo. Štoviše, prema ostalim novim arhivskim podacima o slikarevu djelovanju u Šibeniku, zaključuje se da je on zapravo po prvi puta na istočnoj obali Jadrana zabilježen upravo ondje i to već 1557. godine kada je kao svjedok spomenut u samostanu sv. Dominika u Šibeniku.¹⁶ U tom je dokumentu čak zabilježen kao „magistro Bernardino de Ricciardi Veneto depictore habitatoribus Sibenici”.¹⁷ Stoga, nekolicina analiziranih dokumenta opovrgava prethodne pretpostavke i baca novo svjetlo na djelovanje slikara Bernardina Ricciardija jer datira njegov boravak i angažman u Šibeniku čak devet godina prije nego ga arhivi bilježe u Zadru. Zanimljivo je da se u šibenskim dokumentima Ricciardi bilježio kao slikar iz Venecije i stanovnik

Šibenika, dok se od 1566. godine u ugovoru o narudžbi izgubljene slike *Glavosjeka sv. Ivana* za zatarske franjevence, sklopljenim u Zadru 26. siječnja 1566. godine, navodi kao „maestro Bernardino de Rizzardi Padoano pittore habitator al presente à Zara”.¹⁸ Uz to, još jedan, do sada nepoznati dokument od 28. srpnja iste godine, u Šibeniku ga bilježi kao svjedoka, a u njemu se navodi kao Padovanac i slikar koji boravi u Šibeniku („magistro Bernardino de Rizzardi Patauino pictore ad presens commorante hic Sibenici”).¹⁹ Budući da se slikar u ranijim dokumentima bilježio kao stanovnik Šibenika, najvjerojatnije se najprije doselio u taj grad, a u Zadru se spominje tek od početka 1566. godine te se od tada (s iznimkom navedenoga dokumenta od 28. srpnja 1566.) čak i pri poslovima koje sklapa u Šibeniku navodi kao stanovnik Zadra.²⁰

Prema rekonstrukciji baziranoj na dosad istraženim dokumentima, Ricciardi je u Dalmaciji proveo četrdeset i sedam godina pa se može pretpostaviti da je u Šibenik došao u dobi od dvadesetak godina. Osim slikarstvom, bavio se i drugim zanatima,²¹ vjerojatno smatrajući kako će se s tim poslovima bolje snaći u manjim gradovima. Moguće je, stoga, da je iz rodne Padove otišao u Veneciju gdje je izučio zanat pa se, shvativši da na tamošnjem slikarskom tržištu ne može konkurirati, otisnuo na put u provinciju.²²

Dokumenti o narudžbi oltarne pale za kapelu obitelji Divnić u šibenskoj katedrali slikovito opisuju poduhvat nabave jedne slike kroz duži vremenski period, predstavljajući ujedno i svjedočanstvo o ukusu naručitelja. Svi podaci navode na zaključak da je Šimun Dominis, možda i uz savjetovanje sa svojom suprugom, donatoricom Katarinom, imao konkretnu viziju o tome kakvu sliku želi. Riječ je, dakle, o onoj vrsti uglednih naručitelja kojima nije bilo svejedno kako će izgledati pala ukoliko je ikonografija i forma oltara zadovoljena, nego je pažljivo birao slikara koji je, sudeći prema ostalim saznanjima, u to vrijeme bio najmoderniji i vodeći u gradu, došavši najvjerojatnije netom sa školovanja iz Venecije ili drugdje u Venetu.

U pionirskim istraživanjima pale *Poklonstva triju kraljeva* iz šibenske katedrale Ivan Kukuljević Sakcinski ju je, kao i nekolicinu drugih slika, pripisao Andrei Meldoli.²³ Potom je Kruno Prijatelj odbacio mogućnost da je rečena pala Meldolino djelo. Iako se u to vrijeme čitav niz zatarskih i šibenskih slika pripisivao Meldoli, Prijatelj ih je 1952. godine izuzeo iz popisa umjetnikovih

1 Bernardino Ricciardi, pala *Poklonstva triju kraljeva*, katedrala sv. Jakova, Šibenik, 1560. (foto: Ana Šitina)

Bernardino Ricciardi, altarpiece *Adoration of the Magi*, the Cathedral of St. James, Šibenik, 1560 (photo: Ana Šitina)

- 2 Bernardino Ricciardi, detalj pale *Poklonstva triju kraljeva*, katedrala sv. Jakova, Šibenik, 1560., detalj (foto A. Šitina)

Bernardino Ricciardi, altarpiece *Adoration of the Magi*, the Cathedral of St. James, Šibenik, 1560, detail (photo: A. Šitina)

djela.²⁴ Ipak, zbog evidentnih srodnosti Ricciardijevih stilema i shema s Meldolinom *manierom*, određena sumnja vezana uz tu grupu djela i dalje ostaje te se nameće pitanje, nisu li i druge, kasnije izgubljene, slike sa šibenskog teritorija, koje je Kukuljević smatrao Schiavoneovima, zapravo bile Ricciardijeve? U tom kontekstu, valja osobito skrenuti pozornost na to da je uz *Poklonstvo triju kraljeva*, Kukuljević Meldoli pripisao i freske iz šibenske gradske lože, fresku s vrata kod Pellegrinove kuće *kod bunarah* na kojoj je u njegovo vrijeme bio sačuvan tek klečeći lik sv. Lovre, te sliku *Svete obitelji* iz kuće Draganić Vrančić u Šibeniku.²⁵ Tom prilikom, Kukuljević je iznio i

neutemeljenu pretpostavku da je Meldola u Šibeniku i rođen, što mu je pružalo dodatno uporište da djela stilski bliska njegovu izričaju smatra njegovima, nastalima za rodni grad. Te tvrdnje opovrgnuli su još dokumenti koje su objelodanili Vitaliano Brunelli 1922. i Giuseppe Praga 1930. godine, a koje su potom prenosili Kruno Prijatelj 1952. i Stjepan Antoljak 1957. godine.²⁶ Novija istraživanja posvetila su dosta pozornosti upravo rekonstrukciji arhivskih podataka, životnog puta, opusa i porijekla Andree Meldole,²⁷ a sva upućuju na činjenicu da je slikar zapravo rođen u Zadru gdje je eventualno primio prve poduke prije odlaska u Veneciju.²⁸ Recentne spoznaje pokazuju da se rodio najvjerojatnije na samom prijelazu stoljeća te da se u Dalmaciji, odnosno, po svemu sudeći, Zadru, nije mogao zadržati duže od početka drugog desetljeća 16. stoljeća. U tom kontekstu, najnovija istraživanja, između ostalog, demantiraju i Kukuljevićev navod kako je Meldola izveo i freske u općinskoj kući u Šibeniku

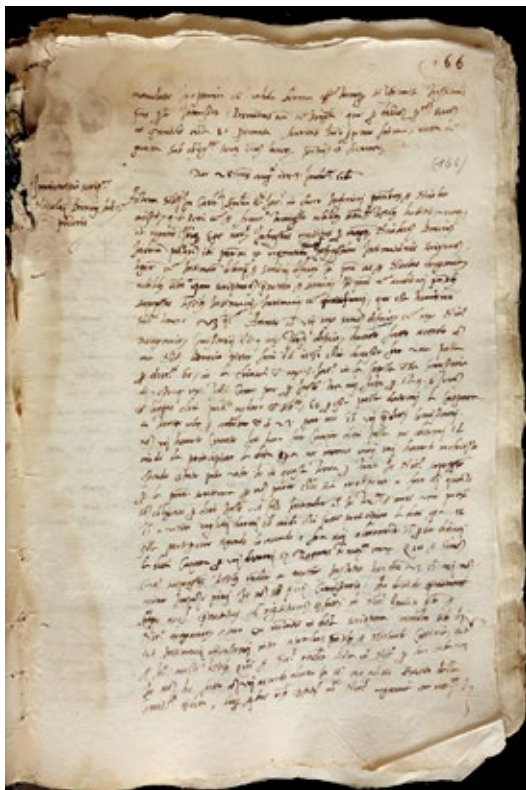

3 Bernardino Ricciardi, detalj pale *Poklonstva triju kraljeva*, katedrala sv. Jakova, Šibenik, 1560., detalj (foto A. Šitina)

Bernardino Ricciardi, altarpiece *Adoration of the Magi*, the Cathedral of St. James, Šibenik, 1560, detail (photo: A. Šitina)

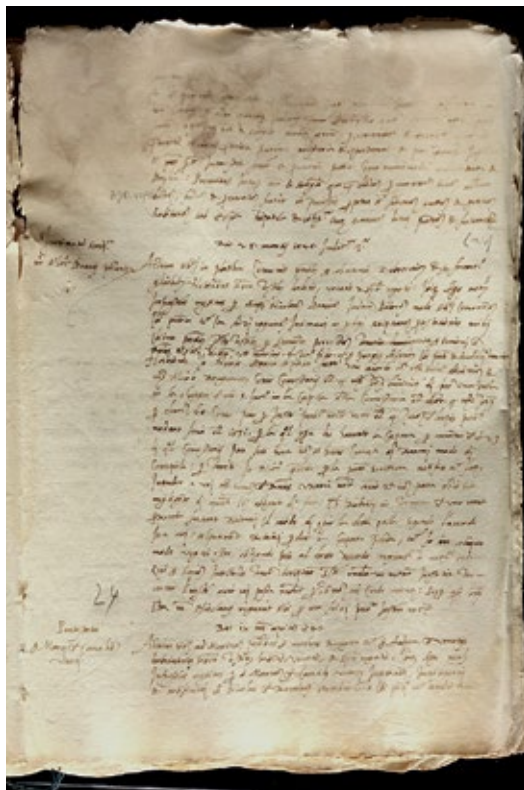
(gradskoj loži). Te zidne oslike koji su krasili prvi kat gradske lože, spominje arhivski podatak iz 1560. godine koji su navodili stariji istraživači,²⁹ no izvorni dokument do danas nije pronađen što je tema koju je u novije vrijeme usputno otvorio Danko Zelić.³⁰ Ipak, iz zabilježenog navoda poznato je kako su zidovi gradske lože bili oslikani zalaganjem kneza Paola Marcella.³¹ Da su bili vidljivi još i početkom 19. stoljeća, svjedoči opis Giacoma Concina koji je u Šibeniku boravio 1804. godine.³² Godine 1856. spomenuti podatak o nastanku fresaka 1560. godine još nije bio poznat jer je tada i Šime Ljubić o freskama pisao kao o najranijem Meldolinom djelu.³³ Sumnju u podatak

da je potonji bio autor fresaka na šibenskoj loži iznio je Duško Kečkemet,³⁴ a Danko Zelić nedavno je zaključio kako atribucijske navode treba opovrgnuti jer dokumenti svjedoče da je loža oslikana svega tri godine prije Schiavoneove smrti.³⁵ Prema Šimi Ljubiću tema fresaka bila je *Svečani ulazak osoba kraljevskoga roda u Zadar*,³⁶ dok je vjerojatniji navod Krste Stošića kako je riječ bila o *Dolasku Mlečića*,³⁷ čemu je sklon i Danko Zelić.³⁸ Nažalost, već do sredine 19. stoljeća freske su bile u potpunosti uništene prilikom prenamjene lože u kavanu i *casino*.³⁹ Međutim, i dalje ostaje otvoreno pitanje – koji bi to bio slikar djelatnik u Šibeniku 1560-ih godina, koji je mogao biti angažiran za oslik tih fresaka, a ujedno je stilski vrlo blizak Schiavoneu zbog čega su fragmenti vidljivi u 19. stoljeću naveli na takvu atribuciju? Budući da se sada, temeljem novootkrivenih arhivskih podataka, zna da je iste godine (1560.) Ricciardi dovršio oslik pale *Poklonstva triju kraljeva* za šibensku katedralu, koja se nalazi u neposrednoj blizini

4 Izvješće Nicole Brazza iz 28. kolovoza 1544., Državni arhiv u Šibeniku (foto: Emil Hilje)

Nicola Brazzo's report on 28 August 1544, State Archives in Šibenik (photo: Emil Hilje)

5 Dokument iz 28. ožujka 1545., Državni arhiv u Šibeniku (foto E. Hilje)

Document dated 28 March 1545, State Archives in Šibenik (photo: E. Hilje)

spornih fresaka, a koja se također dugo vremena pripisivala Meldoli, u potrazi za mogućim slikarom koji odgovara tim parametrima, nameće se upravo on. No, s obzirom na to da freske nisu sačuvane, takva razmišljanja ne mogu sezati dalje od nagađanja.⁴⁰

Kako bilo, do danas sačuvana i arhivski potvrđena izgubljena slikarska djela koja je Ricciardi naslikao za Šibenik i druge dalmatinske gradove, ističu ga kao značajnijeg mjesnog slikara 16. stoljeća. Preciznija rekonstrukcija njegova slikarskog puta kao i okolnosti konkretne šibenske narudžbe, doprinose općim spoznajama o dalmatinskom slikarstvu druge polovine 16. stoljeća. U odnosu na ostale putujuće slikare, ističe se brojnošću sačuvanih i dokumentiranih radova. Moguće je da je tome razlog bio i njegov stilski profil koji je odražavao novija strujanja iz središta Republike, a pritom je bio spreman prilagoditi se željama naručitelja, slikajući prema traženim modelima, priloženim crtežima ili imitirajući djela drugih autora.

PRILOG 1

1544. 28. VIII – U Šibeniku. Slikar Nicola Brazzo, Zadrinan, traži očitovanje Šimuna Divnića i Nikole Draganića, izvršitelja oporuke Jurja Divnića, koji su još 1531. godine s njim bili ugovorili izradu pale za kapelu Divnićevih u šibenskoj katedrali i platili mu za to predujam, što je zabilježio notar Ivan de Lupis, ali mu potom nisu dali upute za izradu rečene pale niti se pobrinuli za taj rad pa posao nije mogao niti započeti. Slikar stoga od spomenutih izvršitelja traži da mu odgovore u roku od mjesec dana i daju upute, a u protivnom će zadržati predujam. Divnić službeno izjavljuje da više nije izvršitelj oporuke, a Draganić da sa slikarom nije sklopio nikakav ugovor te da također više nije izvršitelj.

DAŠI, Kut. 38/1, Ivan Krstitelj Zavorović, sv. f, fol. 166
Die 28 mensis augusti 1544, indictione secunda.

[in margine:] *Intimatío scripture [magistri] Nicolai Bracii Iad[er]t[er]ini pictoris.*

Actum Sibenici in cathedrali ecclesia Sancti Iacobi in choro inferiori, presentibus ser Nicolao Missich quondam domini Petri et ser Francisco Tranquillo nobilibus Sibenicensibus testibus habitis, vocatis et rogatis. Ibiq[ue] ego notarius infrascriptus, requisitus per magistrum Nicolaum Bracium Iadrensem pictorem ibi presentem et requirentem quare infrascriptam intimationis scripturam legere et intimare debere ser Simoni Dijnich ibi presenti ac ser Nicolao Draganih nobilibus Sibenici, ipsam scripturam prenotato ser Simoni ibi presenti et audienti presentibus suprascriptis testibus

- 6 Oporuka Katarine Dominis iz 19. kolovoza 1545., Državni arhiv u Šibeniku (foto E. Hilje)

Katarina de Dominis' last will and testament dated 19 August 1545, State Archives in Šibenik (photo: E. Hilje)

insinuari, intimari et notificari, que est huiusmodi sub tenore, videlicet: Attento che voi miser Simon Dijnich et miser Nicolao Draganich commissarii del quondam miser Zorzi Dijnich hauete fatto accordo con me Nicolao Bracio pittor fino del 1531 ch io douesse far vna palla per ducati 60 in la chiesa de miser San Iacomo in la capella della comessaria di esso quondam miser Zorzi, come par per instrumento tra noi fatto per il quondam ser Zuan de Luppis olim publico nodaro de Šibenico, et pro ipsa palla datomi la cappara in tante robe pro ancontar de L 23 parulo [?] che voi preditti commissarii non ui hauete curato fin hora far compir ditta palla ne datemi il modo da principiar la ditta opera ne manco mai mi hauete rechiesto essendo stato piu volte io in questa terra, per tanto io Nicolao soprascritto per la presente scrittura per non parer ch io sia negligente a far di quanto son obligato per ditto instrumento vi fazo intender che in termine de mesi vno proxime che a venir vogliati darmi il modo ch io possi principiar la ditta opera et quella proseguir secondo lo accordo e fra noi, altramente che perdir debiati la ditta capara per voi datami. Et rogans te notarium etc. qui ser Simon coram suprascriptis testibus respondit ac anotare institit hoc modo videlicet: che mi non meno impazo piuui [?] io non son piuui [?] commissario. Ac deinde [prenotatus – prekriženo] ego notarius prenotatus ad requisitionem prefatti magistri Nicolao inuento prefato ser Nicolao Draganich altro ex nominatis in dicta scriptura eamdem sibi leg[ui] et intimaui existenti

inter apotechas, presentibus ser Michaele Cossirich et ser Ioanne Melle testibus, qui ser Nicolaus respondit eidem magistro Nicolao per hec verba videlicet: Io non ho fatto con voi accordo alcuno, io som me adesso exento dalla comissaria preditta. Super quibus omnibus prefatus magister Nicolaus rogauit me notarium.

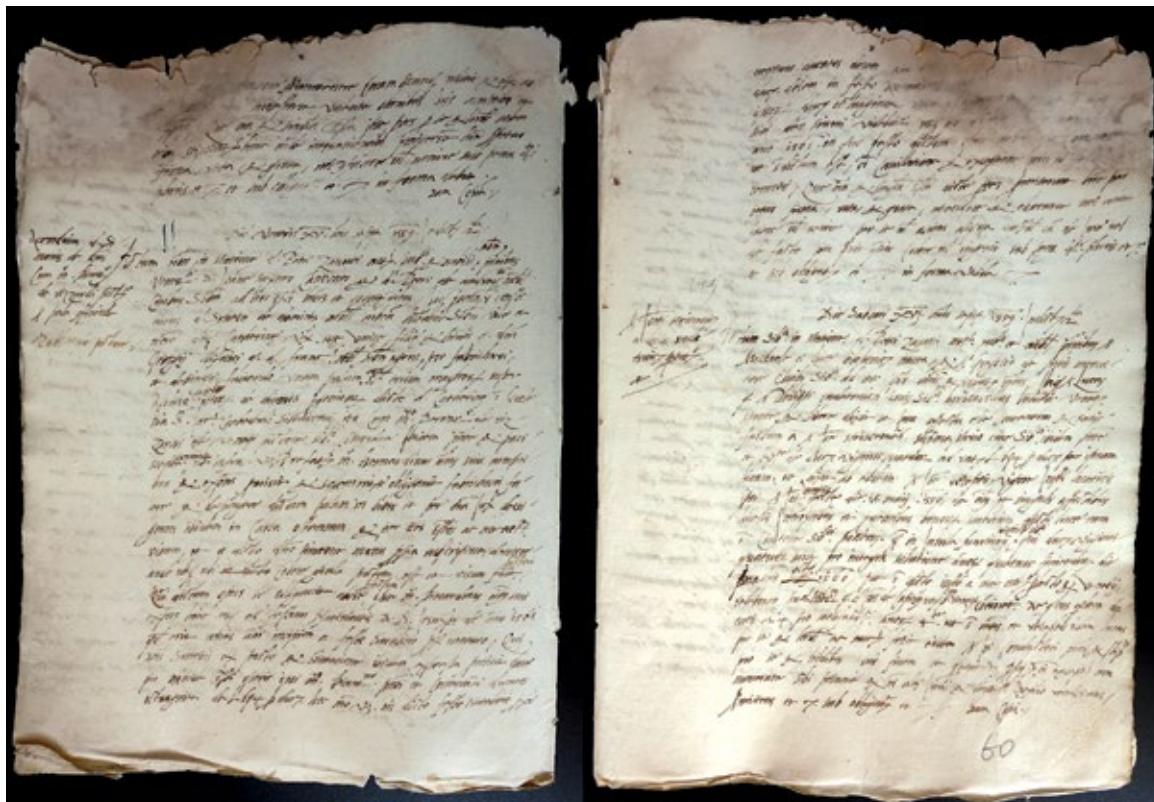
PRIOG 2

1545. 28. III – U Šibeniku. Slikar Nicola Brazzo, stanovnik Zadra, traži očitovanje u vezi izrade pale za kapelu pokojnog Jurja Divnića u šibenskoj katedrali od Šimuna de Dominisa, muža Jurjeve kćeri Katarine zahtijevajući da mu u roku od mjesec dana da upute za izradu pale. Šimun odgovara da ništa od rečenoga ne vjeruje.

DAŠI, Kut. 38/1, Ivan Krstitelj Zavorović, sv. g, fol. 24 Die 28. martii 1545, indictione 3a.

[in margine:] *Intimatio scripture magistri Nicolai Bracii pictoris.*

Actum Šibenici in plathea comunis, presentibus ser Antonio Dobroeuich et ser Francisco Gliubich nobilibus Šibenici testibus habitis, vocatis et rogatis. Ibiq[ue] ego notarius infrascriptus requisitus per magistrum Nicolaum Bracium Iadrensem habitatorem, modo Šibenici comorantem, ibi presentem et ita fieri rogantem intimaui ac prolegi scripturam protestationis mihi ibidem presentibus contrascriptis testibus per eundem

7 Narudžba pale *Poklonstva triju kraljeva* za oltar u kapeli obitelji Divnić u šibenskoj katedrali od slikara Bernardina Ricciardija, 15. rujna 1559., Državni arhiv u Šibeniku (foto E. Hilje)

Commission of altarpiece *Adoration of the Magi* for the family Divnić chapel in the Šibenik Cathedral from painter Bernardino Ricciardi, 15 September 1559, State Archives in Šibenik (photo: E. Hilje)

parte contra [tenoris huius videlicet – prekrizeno] ser Simoni de Dominis nobili Arbensis uti marito done Catarine filie quondam ser Georgii Difnich ibi presenti et audienti tenoris: Habiendo io Nicolo Bracio depintor fato vno acordo con miser Simon Diuinich et miser Nicolo Draganich come comessarii del quondam miser Zorzi Diuinich di far vna palla in la chiesa de miser San Iacomo in la capella della comessaria del ditto quondam miser Zorzi per ducati 60, come par per instrumento publico nelle notte del condam Zuan de Lupis publico nodaro fina del 1531, per la qual opera ho hauuto la capara per amontar de L 23, li qual comessarii par fin hora non si hano curato di darmi modo di compirla. Per tanto io Nicolo preditto per la presente scrittura notifico et fazo intender a voi miser Simon de Dominis vxorio nomine, acio che non para ch io sia negligente di quanto son obligado di far, che debiati in termine de vno mese proxime futuro darmi il modo di compir la ditta palla secondo l'accordo tra noi, altramente debiati perder la capara preditta et io in aliquo modo voglio esser obligado più al detto accordo, rogans te notarium et cetera. Qui ser Simon intellecto tenorem scripture suprascripte respondit ac notario inuestit trouerne [?] l'instrumento acio ui possa responder perche non ui credo niente. Super quibus omnibus idem magister Nicolaus rogauit sibi per me fieri publicum instrumentum et cetera.

PRILOG 3

1545. 19. VIII – U Šibeniku. Oporuka Katarine, kćeri Jurja Fratinog Divnića i žene Šimuna Dominisa, rapskog plemića, stanovnika Šibenika.

DAŠI, Kut. 36/VI, Kornelij Bonini, sv. a, fol. 60-61

[...] *Ibique nobilis et honesta mulier donna Catherina filia quondam domini Georgii Difnich quondam domini Francisci nobili Sibenicensis et vxor spectabilis domini Simonis de Dominis nobili Arbensis habitatoris Sibenici, iacens in lecto in camera primi solarii domus infirma corpore tamen Dei omnipotenti gratia sana mente [...] [...] voluit de bonis suis ita ut sequitur disposuit et ordinauit videlicet:*

[...] *Item legauit deuote imagini Gloriosissime Virginis Marie Sanctorum Cosme et [Damiani] modo existente in ecclesia Sancti Benedicti ducatum vnum. [...] [...] Item dixit ipsa testatrix quod cum quondam (prefatum) Georgius Difnich eius pater per suum vltimum testamentum ordinauerit fieri debere vnam pallam valoris ducatorum LX^{ta} super altare Regum in capella eiusdem domini Georgii siue ipsius testatrix in ecclesia Sancti Iacobi predicti et adhuc non est facta dicta palla, ideo interundo [?] se voluntati dicti condam patris sui voluit et ordinauit ut in palla predicta expendantur ducati centum et viginti, computatis ipsius sexaginta, que fieri debeat cum picturis et [ornamentis] conuentionibus et neccessariis, in qua palla depingetur imago Beatissime et Gloriosissime*

Virginis Marie tenentis vnigenitum filium suum infantem et imagines trium Regum Magorum offerentium munera [?] dicto infanti Deo omnipotenti, et illam pallam ordinavit compleri debere in annis tribus proxime venturis post eius testatricis mortem. [...]

PRIOLOG 4

1559. 15. IX – U Šibeniku. Šimun Dominis, kao zastupnik svoje žene Katarine, jedine kćeri pokojnog Jurja Franinog Divnića, naručuje od slikara Bernardina Ricciardija palu s prikazom *Poklonstva triju kraljeva*, za kapelu porodice Divnić u šibenskoj katedrali, prema priloženom crtežu, u roku od godine dana (od Božića do Božića), za cijenu od osamdeset dukata.

DAŠI, Kut. 36/I, Kornelij Bonini, sv. k, fol. 59'–60

Die veneris XV mensis septembris 1559, indictione 2da.

[in margine:] *Accordium domini Simonis de Dominis cum magistro Bernardo de Rizzardi pictore pro pala conficienda. Publicatum pro pictore.*

Actum Sibenici in statione domini Petri Zauorei notarii publici et nobilis Sibenici, presentibus venerabili domino Ioanne Sapreo [?] canonico et domini Petro de Andreis etiam nobilibus ciuibus Sibenici ad hoc specialiter habitis et rogatis testibus. Ibique personaliter constitutus dominus Simeon de Dominis nobilis Arbensis habitator Sibenici, vice et nomine dominae Catherinae vxori suae, vnicae filiae et heredis quondam domini Georgii Difnici quondam domini Francisci nobili Sibenici, agens pro fabricari et depingi faciendū vnam palam Sanctorum Trium Magnorum super altare capelle illorum de Diunich progenitorum dicte done Catherine in ecclesia Sancti Iacobi cathedrali Sibenicensi, ita cum magistro Bernardo de Rizzardi de Venetiis pictore Sibenici comorante ibidem presente et paciscente conuenit ut infra videlicet: Prefatus magister Bernardinus omnibus suis sumptibus et expensis promisit et solemniter se obligauit fabricari facere et depingere dictam palam in omnibus et per omnia iuxta designum ibidem in carta ostensum et per testes superscriptos ac me notarium visum et a dicto domino Simeone manu propria subscriptum, demonstrando ubique ubi [in dicta – prekrizeno] colore giallo pictum est et visum fuerit pictori. Qui dictum opus se obligauit dare perfectum ipse magister Bernardinus omnibus suis expensis hinc usque ad festum Natiuitatis Domini Nostrī Iesu Christi de anno 1561, quod erit unius anni incipienti a festo Natalitio proxime uenturo. Qui dominus Simeon ex pacto et conuentione ibidem expressa promisit dare pro mercede contracti operis ipsi magistro Bernardino presenti et contentanti ducatos octuaginta da L 6 s 4 pro ducato hoc modo videlicet: in dicto festo Natalitio proxime uenturo ducatos decem auri ... [oštečeno] ... ducatos decem in festo Ascensionis [...] ipsorum ducatos octuaginta dare et exbursare pro(misit) in [...] sibi domino Simoni videbitur usque ad dictum ... anno 1561, in quo festo dictum opus [...] completum ut sibi dictum est, omni cauillatione et exceptione iuris uel facti [...] remotis. Que omnia et singula superscripta dicte partes promiserunt habere perpetuo firma, rata et grata, attendere et obseruare nec contrafacere uel uenire per ser uel alium aliqua ratione uel causa de iure uel de facto etc. [?] quouis quesito colore uel ingenio, sub pena 4^a pluris et cetera, et sub obligatione et cetera, in forma valida et cetera.

* Ovaj su rad sufinancirali Hrvatska zaklada za znanost projektom IP-2016-06-1265, ET TIBI DABO: naručitelji i donatori umjetnina u Istri, Hrvatskom primorju i sjevernoj Dalmaciji od 1300. do 1800. godine.”

BILJEŠKE

- 1 Tema ovog rada dio je detaljnije rekonstrukcije boravaka Bernardina Ricciardija na istočnoj obali Jadrana obrađene u doktorskoj disertaciji u kojoj je donesen sveobuhvatniji pregled novih arhivskih podataka o angažmanima slikara Bernardina Ricciardija u Šibeniku, a čime su proširena dosadašnja saznanja o njegovu slikarskom profilu. Više vidjeti: Ana Šitina „Slikarstvo 16. i 17. stoljeća u Šibenskoj biskupiji,” doktorska disertacija (Sveučilište u Zadru, 2020.), 134–148., 395–400.
- 2 Detaljnije o povijesti obitelji Divnić u Šibeniku vidjeti: Friedrich Heyer von Rosenfeld, Carl Georg, *Der Adel des Königreichs Dalmatien* (Nürnberg: Bauer und Raspe, 1873.) m 39, 105.; Federico Antonio Galvani, *Il Re d'armi di Sebenico* (Venecija: Prem. stabili. tip. di Pietro Naratovich, 1884.), 82–91.; Vincenzo Miagostovich, *Il Nuovo cronista di Sebenico: Calendario cattolico e greco strenna a giornale* (Trst, 1895.), 65–92.; Giuseppe Sabalich, *Huomeni d'arme di Dalmazia* (Zadar, 1909.), 40–41.; Frano Dujmović, „Nin i Šibenik,” *Radovi Instituta Jugoslavenske akademije za znanost i umjetnost u Zadru* 16–17 (1969.): 615–629.; Lovorka Čoralčić, „Šibenski plemić Nikola Divnić (1654. – 1734.), pukovnik hrvatske lake konjice (*Cavalleria Croati*),” *Radovi Zavoda za povijesne znanosti u Zadru* 54 (2012.): 125–145.; Šitina, „Slikarstvo 16. i 17. stoljeća u Šibenskoj biskupiji,” 82–84.
- 3 O boravku i aktivnostima slikara Nicole Brazza u Šibeniku detaljnije vidjeti: Šitina, „Slikarstvo 16. i 17. stoljeća u Šibenskoj biskupiji,” 150–152., 391–394.
- 4 DAŠI, Kut. 38/I, Ivan Krstitelj Zavorović, Sv. f, fol. 166. Ovom prilikom zahvaljujem prof. dr. sc. E. Hilji na ustupljenim podacima iz arhiva.
- 5 Šimun Dominis bio je zapovjednik rapske trireme i kapetan galije u mletačkoj mornarici, a 1542. godine oženio se Šibenčankom Katarinom Divnić koja predstavlja posljednjeg potomka Jurja Divnića, čija je grana s njom izumrla. Više vidjeti: Galvani, *Il Re d'armi di Sebenico*, 94–100.; Dujmović, „Nin i Šibenik,” 619.; Josip Kolanović, *Šibenik u kasnome srednjem vijeku* (Zagreb: Školska knjiga, 1995.), 216.; Iva Kurelac, „Sanctus animarum prezbitera Bartolomeja Ostojčića kao izvor za proučavanje nekih aspekata socijalne topografije Šibenika s kraja 16. stoljeća,” u *Šibenik od prvog spomena, Zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa 950 godina od prvog spomena Šibenika*, (Šibenik, 26.–28. rujna 2016.), ur. Iva Kurelac (Šibenik, Zagreb: Muzej grada Šibenika, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2018.), 228.
- 6 Detaljnije o donacijama i likovnom ukusu plemićke obitelji Divnić i Dominis u Šibeniku tijekom 16. stoljeća vidjeti: Šitina, „Slikarstvo 16. i 17. stoljeća u Šibenskoj biskupiji,” 82–84.
- 7 DAŠI, Kut. 38/I, Ivan Krstitelj Zavorović, Sv. g, fol. 24
- 8 DAŠI, Kut. 36/VI, Kornelij Bonini, Sv. a, fol. 60–61
- 9 Krsto Stošić, *Katedrala u Šibeniku* (Šibenik: Pučka tiskara, 1926.), 16.; Kruno Prijatelj, *Pala Bernardina Ricciardija u šibenskoj katedrali* (Šibenik: Muzej grada Šibenika, 1967.), 31.
- 10 DAŠI, Kut. 36/I, Kornelij Bonini, Sv. k, fol. 59'–60
- 11 Prilikom pokušaja rekonstrukcije slikareva djelovanja duž istočne jadranske obale 2017. godine dokumenti koji detaljnije svjedoče o Ricciardijevim poslovima u Šibeniku nisu bili poznati. Ponajveća zabuna nastala je, stoga, pogrešnim tumačenjem jedinice do tada poznatih šibenskih dokumenata iz 1568. i 1569. godine, koji su se dovodili u vezu s oltarom *Poklonstva triju kraljeva* u šibenskoj katedrali, a zapravo svjedoče samo o pozlati oltara i pale *Presvetog Tijela Kristova*. Vidjeti: Ana Šitina, „Opus Bernardina Ricciardija na istočnoj jadranskoj obali,” *Ars Adriatica* 7 (2017.): 195–212.
- 12 Isto.

- 13 Šitina, „Opus Bernardina Ricciardija na istočnoj jadranskoj obali,” 195-212.
- 14 U izostanku konkretnijih uporišta, ta se hipoteza uvriježila u literaturi. Više vidjeti: Radoslav Tomić, „Bernardino Ricciardi. Vratnice orgulja s prizorima Navještenja i Prikazanja Marijinog u Hramu, 1567.-1568., Stalna izložba crkvene umjetnosti, Zadar,” u *Umjetnička baština zadarske nadbiskupije – Slikarstvo* (Zadar: Zadarska nadbiskupija, 2006.), 223.; Milan Pelc, *Renesansa* (Zagreb: Naklada Ljevak, 2007.), 495.; Šitina, „Opus Bernardina Ricciardija na istočnoj jadranskoj obali,” 195-212.
- 15 O pali nastaloj za zadarsku franjevačku crkvu pisali su Fabianich i Brunelli: Donato Fabianich, *Storia dei fratri minori dai primordi della loro istituzione in Dalmazia e Bossina II.* (Zadar: Tip. Fratelli Battara, 1864.), 14-15.; Vitalino Brunelli, „La chiesa di S. Francesco di Zara,” *Rivista Dalmatica* V, 1 (1909.): 112-149. Navode oba autora 1994. godine donosi R. Tomić u članku o zadarskoj slici Palme Mladege u Ninu, gdje u prilogu donosi i dokumente (Radoslav Tomić, „Zadarska slika Palme Mladege u Ninu,” *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji* 34 (1994): 231-237.) što prenosi i A. Šitina (Šitina, „Opus Bernardina Ricciardija na istočnoj jadranskoj obali,” 195-212.).
- 16 DAŠI, Kut. 30/VI, Frane i Donat Tranquillo, Sv. c, fol. 171.
- 17 Isto.
- 18 Fabianich, *Storia dei fratri minori dai primordi della loro istituzione in Dalmazia e Bossina II.*, 14-15.; DAZD, ZB, Daniel Calvaca, B I, F II/7, sub die.
- 19 DAŠI, Kut. 36/VI, Kornelij Bonini, Sv. b, fol. 27’.
- 20 DAŠI, Kut. 39/I, Sv. a, fol. 87.
- 21 Arhivski podaci iz 1568. i 1569. godine svjedoče da je u Šibeniku obavljao poslove pozlate oltara Presvetog Tijela Kristova u katedrali, dok nekolicina dokumenata iz 1584. godine rasvjetljava njegove poslove trgovanja kožom u Dubrovniku. Do 1595. godine na Pilama je čak vodio vundarku u kojoj je izrađivao tkanine i čistio sukno. Više vidjeti: Jorjo Tadić, *Grada o slikarskoj školi u Dubrovniku XIII. – XVI.* (Beograd: Srpska akademija nauka, 1952.), 229, 230.; Šitina, „Opus Bernardina Ricciardija na istočnoj jadranskoj obali,” 195-212.
- 22 Šitina, „Slikarstvo 16. i 17. stoljeća u šibenskoj biskupiji,” 134-148.
- 23 Ivan Kukuljević Sakcinski, *Slovník umjetnikah jugoslavenskih*, Vol. IV, V (Zagreb: Tiskara Ljudevita Gaja, 1860.), 279.
- 24 Kruno Prijatelj, *Andrija Medulić Schiavone* (Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1952.), 24.
- 25 Kukuljević Sakcinski, *Slovník umjetnikah jugoslavenskih*, 279.
- 26 Vitalino Brunelli, „Andrea Meldola detto lo Schiavone,” *La Rivista Dalmatica* 6, 1 (1922.): 6-15.; Giuseppe Praga, „Della patria e del casato di Andrea Meldola,” *Archivio storico per la Dalmazia* 9 (1930.): 80-94.; Stjepan Antoljak, „Novi podaci o slikarima Markantoniju i Andriji Zadranima (Tko je bio zadarski slikar Markantonije de Meldola?),” *Peristil* 2 (1957.): 181-192. Prijatelj, *Andrija Medulić Schiavone*.
- 27 Detaljnije vidjeti u publikacijama: *Splendori del rinascimento a Venezia. Schiavone tra Parmigianino, Tintoretto e Tiziano*, katalog izložbe (Venecija, Museo Correr, 2016.), ur Enrzo Maria Dal Pozzolo i Lionello Puppi (Venecija: MUVE, 2015.); Nina Kudiš, „Andrea Schiavone e Zara: Contesto storico e artistico,” u *Andrea Schiavone. Pittura, incisione, disegno nella Venezia del Cinquecento*, ur Chiara Callegari i Vincenzo Mancini. (Venezia: Fondazione Giorgio Cini, Biblioteca Nazionale Marciana, 2018.), 51-65.; Ivana Prijatelj Pavičić, *Schiavoni. Umjetnici, nacija, ideologija* (Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, 2018.).
- 28 Kudiš, „Andrea Schiavone e Zara: Contesto storico e artistico,” 59-61.
- 29 Galvani, *Il Re d’armi di Sebenico*, 65.; Miagostovich, „La città di Sebenico: guida storico-artistica,” 29-31.; Krsto Stošić, *Povijest Šibenika*, 1/5, rukopis.
- 30 Danko Zelić, „O gradskoj loži u Šibeniku,” *Ars Adriatica* 4 (2014.): 299-312.
- 31 Zelić, „O gradskoj loži,” 306.
- 32 Natpis glasi: „La Loggia pubblica situata sulla gran Piazza, di cui il piano terreno serve di Casino alla Nobilita del Paese, e un edificio degno di osservazione. Il piano superiore alquanto negletto fu dipinto, da Schiavone: anche in oggi difatti si osservano nella parete destra alcune figure al naturale, che sono bellissime. Questi felici resti di maestro pennello provano, che sieno stati li capi d’opera del medesimo”. Giacomo De Concina, *Viaggio nella Dalmazia Litorale* (Udine: Liberale vendrame, 1809.), 25-26.
- 33 Simeone Gliubich, *Dizionario biografico degli uomini illustri della Dalmazia* (Vienna, Zara: Rod. Lechner-Battara e Abelich, 1856.), 275.
- 34 Duško Kečkemet, „Medulić, Andrija,” u *Enciklopedija hrvatske umjetnosti I*, ur. Žarko Domljan (Zagreb: Leksikografski zavod „Miroslav Krleža”, 1995.), 590.
- 35 Zelić, „O gradskoj loži,” 306.
- 36 Gliubich, *Dizionario biografico*, 275.
- 37 Stošić, *Povijest Šibenika*, 1/5, rukopis.
- 38 Zelić, „O gradskoj loži,” 306.
- 39 Zelić, „O gradskoj loži,” 306.
- 40 Šitina, „Slikarstvo 16. i 17. stoljeća u šibenskoj biskupiji,” 134-148.

REFERENCES

- Antoljak, Stjepan. "Novi podaci o slikarima Markantoniju i Andriji Zadranima (Tko je bio zadarski slikar Markantonije de Meldola?)." *Peristil* 2 (1957): 181-192.
- Brunelli, Vitaliano. "Andrea Meldola detto lo Schiavone." *La Rivista Dalmatica* 6, 1 (1922): 6-15.
- Brunelli, Vitaliano. "La chiesa di S. Francesco di Zara." *Rivista dalmatica* V, 1 (1909): 112-149.
- Čoralčić, Lovorka. "Šibenski plemić Nikola Divnić (1654. – 1734.), pukovnik hrvatske lake konjice (*Cavalleria Croati*)." *Radovi Zavoda za povijesne znanosti u Zadru* 54 (2012): 125-145.
- De Concina, Giacomo. *Viaggio nella Dalmazia Litorale*. Udine: Liberale vendrame, 1809.
- Dujmović, Frano. "Nin i Šibenik." *Radovi Instituta Jugoslavenske akademije za znanost i umjetnost u Zadru* 16-17 (1969): 615-629.
- Fabianich, Donato. *Storia dei fratri minori dai primordi della loro istituzione in Dalmazia e Bossina II*. Zadar: Tip. fratelli Battara, 1864.
- Galvani, Federico Antonio. *Il Re d'armi di Sebenico 1*. Venecija: Prem. stabili. tip. di Pietro Naratovich, 1884.
- Gliubich, Simeone. *Dizionario biografico degli uomini illustri della Dalmazia*. Vienna, Zara: Rod. Lechner-Battara e Abelich, 1856.
- Heyer von Rosenfeld, galvani Friedrich and Carl Georg. *Der Adel des Königreichs Dalmatien*. Nürnberg: Bauer und Raspe, 1873.
- Kečkemet, Duško. "Medulić, Andrija." In *Enciklopedija hrvatske umjetnosti I*. Edited by Žarko Domljan, 560. Zagreb: Leksikografski zavod "Miroslav Krleža", 1995.
- Kolanović, Josip. *Šibenik u kasnome srednjem vijeku*. Zagreb: Školska knjiga, 1995.
- Kudiš, Nina. "Andrea Schiavone e Zara: Contesto storico e artistico." In *Andrea Schiavone. Pittura, incisione, disegno nella Venezia del Cinquecento*. Edited by Chiara Callegari and Vincenzo Mancini, 51-65. Venezia: Fondazione Giorgio Cini, Biblioteca Nazionale Marciana, 2018.
- Kukuljević Sakcinski, Ivan. *Slovník umjetnikah jugoslavenskih*. Vol. IV, V. Zagreb: Tiskara Ljudevita Gaja, 1860.
- Kurelac, Iva. "Sanctus animarum prezbitera Bartolomeja Ostojčića kao izvor za proučavanje nekih aspekata socijalne topografije Šibenika s kraja 16. stoljeća." In *Šibenik od prvog spomena, Zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa 950 godina od prvog spomena Šibenika* (Šibenik, 26.-28. rujna 2016.). Edited by Iva Kurelac, 213-262. Šibenik, Zagreb: Muzej grada Šibenika, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2018.
- Miagostovich, Vincenzo. *Il Nuovo cronista di Sebenico: Calendario cattolico e greco strenna a giornale* 3. Trst, 1895.
- Miagostovich, Vincenzo. "La città di Sebenico: guida storico-artistica." *Atti e memorie della Società dalmata di storia patria* 6 (1969): 29-31.
- Pelc, Milan. *Renesansa*. Zagreb: Naklada Ljevak, 2007.
- Praga, Giuseppe. "Della patria e del casato di Andrea Meldola." *Archivio storico per la Dalmazia* 9 (1930): 80-94.
- Prijatelj Pavičić, Ivana. *Schiavoni. Umjetnici, nacija, ideologija*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, 2018.
- Prijatelj, Kruno. *Andrija Medulić Schiavone*. Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1952.
- Prijatelj, Kruno. *Pala Bernardina Ricciardija u šibenskoj katedrali*. Šibenik: Muzej grada Šibenika, 1967.
- Prijatelj, Kruno. *Studije o umjetninama u Dalmaciji II*. Zagreb: Društvo povjesničara umjetnosti SR Hrvatske, 1968.
- Sabalich, Giuseppe. *Huomeni d'arme di Dalmazia*. Zadar, 1909.
- Splendori del rinascimento a Venezia. Schiavone tra Parmigianino, Tintoretto e Tiziano*. Exhibition catalogue (Venice, Museo Correr, 2016). Edited by Enrzo Maria Dal Pozzolo and Lionello Puppi. Venice: MUVE, 2015.
- Stošić, Krsto. *Katedrala u Šibeniku*. Šibenik: Pučka tiskara, 1926.
- Stošić, Krsto. *Povijest Šibenika*. 1/5 manuscript. Muzej grada Šibenika.
- Šitina, Ana. "Opus Bernardina Ricciardija na istočnoj jadranskoj obali." *Ars Adriatica* 7 (2017): 195-212.
- Šitina, Ana. "Slikarstvo 16. i 17. stoljeća u Šibenskoj biskupiji." PhD diss, University of Zadar, 2020.
- Tadić, Jorjo. *Građa o slikarskoj školi u Dubrovniku XIII. – XVI*. Beograd: Srpska akademija nauka, 1952.
- Tomić, Radoslav. "Bernardino Ricciardi. Vratnice orgulja s prizorima Navještenja i Prikazanja Marijinog u Hramu, 1567.-1568., Stalna izložba crkvene umjetnosti, Zadar." In *Umjetnička baština zadarske nadbiskupije – Slikarstvo*. Zadar: Zadarska nadbiskupija, 2006., 222-225.
- Tomić, Radoslav. "Zadarska slika Palme Mlađeg u Ninu." *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji* 34 (1994): 231-237.
- Zelić, Danko. "O gradskoj loži u Šibeniku." *Ars Adriatica* 4 (2014): 299-312.

SUMMARY

Commission of the Altarpiece *Adoration of the Magi* in the Šibenik Cathedral

Several recently discovered archival documents testify to who commissioned the significant altarpiece of the *Adoration of the Magi* in the Šibenik Cathedral, shed light on the complex circumstances of its order, but also refute previous hypotheses about the stay of painter Bernardino Ricciardi in Šibenik. New findings reveal that this was an order from the Divnić family (Difnico, Difnik, Diphnico) for the family chapel, which, among other things, is the most significant and best-preserved painting created for the interiors of Šibenik during the 16th century. Several analyzed documents refute the previous assumptions and shed new light on the work of the painter Bernardino Ricciardi because he dates his stay and engagement in Šibenik as many as nine years before the archives record him in Zadar. The documents vividly describe the endeavor of procuring one painting over a longer period of time, representing at the same time a testimony to the taste of the client. All the data lead to the conclusion that Šimun de Dominis, perhaps consulting with his wife, donor Katarina, had a clear vision of what kind of altarpiece he wanted. They are the kind of reputable clients who took care of the quality of the work, after the iconography and the form of the altarpiece were satisfied. They carefully chose the painter who, according to other knowledge, was the most successful in the city at that time and most likely just arrived from schooling from Venice or elsewhere in Veneto.

Dr. sc. ANA ŠITINA (Požega, 1989.) jednopredmetni studij povijest umjetnosti završila je 2013. godine na Sveučilištu u Zadru. Od 2014. godine zaposlena je na Odjelu za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zadru, a doktorsku disertaciju „Slikarstvo 16. i 17. stoljeća u Šibenskoj biskupiji” obranila je 2020. godine. U znanstvenom i istraživačkom radu usmjerena je na fenomene umjetnosti ranog novog vijeka, posebice slikarstva.

ANA ŠITINA, PhD (Požega, 1989) graduated art history in 2013, at the University of Zadar. Since 2014, she has been employed at the Department of Art History of the University of Zadar, and in 2020 she defended her doctoral dissertation “Painting of the 16th and 17th centuries in the Šibenik diocese”. In her scientific and research work, she focuses on the phenomena of early modern art, especially painting.